

ÉTUDE HYDROBIOLOGIQUE PISCICOLE
SUR LES ÉTANGS DE LA HAUTE-SOMME
(COMPTE RENDU D'UNE PREMIÈRE ANNÉE D'ÉTUDE)

par

PAUL VIVIER

Inspecteur des Eaux et Forêts,
chargé de la Station centrale d'Hydrobiologie appliquée.

PIERRE URBAIN

Maitre de Recherches,
Chef de Travaux à l'Institut d'Hydrologie et de Climatologie.

EMILE MANGUIN

Chef des Serres au Museum national d'Histoire naturelle.

JACQUES PAQUET

Assistant à la Station centrale d'Hydrobiologie appliquée.

(Suite.) (1)

B. — QUELQUES FACTEURS BIOLOGIQUES (suite.)

a). — **Algues d'eau douce** (suite.)

XANTHOPHYCÆ.

Chlorobotrys regularis (West) Bohlin. T. R.

Ophiocytium Arbuscula (A. BR.) Rabh. T. R.

— *capitatum* Wolle. fo. *longispinum* Lemm. T. R.

— *majus* Naeg. T. R.

Tribonema bombycinum (Ag.) Derb. et Sol. fo. *minor*. (Wille) G. S.
West. C.

BACILLARIALES. (Diatomées).

Achnantes affinis Grun. R.

— *Clevei* Grun. R.

— *exigua* Grun. var. *heterovalvata* Krasske. R.

— *hungarica* Grun. R.

— *lanceolata* Bréb. Abd.

— *linearis* Grun. R.

— *minutissima* Kütz. R.

— — — var. *cryptocephala* Grun. T. Abd., G., Fl.,
9/43.

(1) Voir : — *Bulletin*, n° 130, Juillet-Septembre 1943, p. 6. — n° 131, Octobre-Décembre 1943, p. 79. — N° 133, Avril-Juin 1944, p. 196.

- Amphora ovalis* Kütz, T. Abd., Ta., et A., Fe., 4/43 ; G., Fl., 9/43 ;
Br., Fl., 9/43.
— — — var. *pediculus* Kütz. A. C.
— *veneta* Kütz. T. R.
Anomoeoneis sphaerophora (Kütz.) Pfitzer. Abd.
Asterionella formosa Hassall. A. C.
— *gracillima* (Hantz.) Heilberg. Abd.
Caloneis amphisbaena (Bory.) Cl. R.
— *bacillum* (Grun.) Meresch. T. R.
— *Schumanniana* (Grun.) var. *biconstricta* Grun. R., G., S. C.,
4/43.
— *silicula* (Ehr.) Cl. R.
Campylodiscus noricus Ehr. var. *hibernica* (Ehr.) Grun. A. C.
Cocconeis pediculus Ehr. T. Abd., A. G., S. C., 4/43.
— *placentula* Ehr. T. Abd., A. G., S. C. et A., Fe., 4/43 ; G. Fl.,
9/43 ; Br., Fl., 9/43.
— — — var. *euglypta* (Ehr.) Cl. T. R.
Cyclotella comta (Ehr.) Kütz. A. C.
— *Iris* Brun. et Hérib. var. *ovalis* Brun et Hérib. T. R.
— *Kützingiana* Thw. A. C.
— — — var. *planetophora* Frick. R.
— *Meneghiniana* Kütz. Abd.
Cymatopleura elliptica (Bréb.) W. Sm. T. Abd.
— *solea* (Bréb.) W. Sm. T. Abd., Ta, Fl., 4/43 ; G., Fl.,
9/43.
Cymbella affinis Kütz. Abd.
— *aspera* (Ehr.) Cl. R.
— *cistula* (Hempr.) Grun. Abd.
— *Coesati* (Rabh.) Grun. T. R.
— *cymbiformis* (Aght. Kütz.) v. Heurck. Abd.
— *Ehrenbergii* Kütz. T. Abd., G., S. C. 4/43.
— *lanceolata* (Ehr.) V. Heurck T. Abd., A., Fe., 4/43 ; Br., Fl.,
9/43.
— *microcephala* Grun. R.
— *prostrata* Berk.) Cl. C. Br., G., Fl., 9/43.
— *Reinhardtii* Grun. T. R.
— *tumida* (Bréb.) V. Heurck. Abd.
— *ventricosa* Kütz. Abd.
Denticula tenuis Kütz. T. R.
Diatoma elongatum Agardh. Abd.
— *vulgare* Bory. A. C., A., G., S. C., 4/43.
— — — var. *grandis* (W. Sm.) Grun. T. R.
Epithemia turgida (Ehr.) Kütz. R., G., Fl., 4/43.
— *zebra* (Ehr.) Kütz. T. R.

Epithemia zebra (Ehr.) Kütz. var. *porcellus* (Kütz.) Grun. R.
— — — — var. *saxonica* (Kütz.) Grun. T. R.

Eunotia arcus Ehr. A. C.

— — — var. *fallax* Hust. R.
— *flexuosa* Kütz. T. R.
— *formica* (Ehr.) Grun. C., Ta., Fl., 4/43 ; G. Fl., 9/43.
— *lunaris* (Ehr.) var. *subarcuata* (Naeg.) Grun. R.
— *pectinalis* (Kütz.) Rabh. var. *minor* (Kütz.) Rabh. C.
— — — — — *fo. impressa* (Ehr.) Hust.
T. R.
— — — — — *fo. intermedia* Krasske.
T. R.
— *valida* Hust. T. R.

Fragilaria brevistriata Grun. T. R.

— *capucina* Desm. T. Abd.
— — — var. *lanceolata* Grun. T. R.
— — — var. *mesolepta* (Rabh.) Grun. T. R.
— *construens* (Ehr.) Grun. T. Abd., A., G., S. C. et A., Fe, 4/43;
G., Fl., 9/43.
— *crotonensis* Kitton. Abd.
— *Harrissonii* W. Sm. var. *dubia* Grun. T. R.
— *intermedia* Grun. R.
— *pinnata* Ehr. Abd., G., Fl., 9/43.

Frustulia vulgaris Thw. T. R.

Gomphonema acuminatum Ehr. C.

— — — var. *coronata* (Ehr.) W. Sm. A. C.
— — — var. *trigonocephala* (Ehr.) Grun. A. C.
— *angustatum* (Kütz.) Rabh. var. *sarcophagus* (Greg.)
Grun. A. C.
— *augur* Ehr. R.
— — var. *Gautieri* V. Heurck. T. R.
— *constrictum* Ehr. T. Abd., G., Fl., 9/43.
— *gracile* Ehr. T. R.
— *intricatum* Kütz. var. *pumila* Grun. T. R.
— *olivaceum* (Lyng.) Kütz. A. C.
— *parvulum* Kütz. Abd.
— — — var. *micropus* (Kütz.) Cl. C.
— — — var. *subelliptica* Cl. T. R.

Gyrosigma attenuatum (Kütz.) Rabh. T. Abd., G., Fl., 9/43.

— *Spencerii* (W. Sm.) Cl. var. *nodifera* Grun. T. R.

Hantzschia amphioxys (Ehr.) Grun. T. R.

Mastoglia Smithii Tw. var. *lacustris* Grun. T. R.

Melosira arenaria Moore. C.

— *granulata* Ehr. Ralfs. A. C.
— — — var. *angustissima* Müll. C.

- Melosira italica* (Ehr.) Kütz. A. C.
— *varians* C. A. Ag. T. Abd., A. G., S. C. et T., Fl. et A., Fe.,
4/43 ; G., Fl., 9/43 ; Br., Fl., 9/43.
- Meridion circulare* Ag. A. C.
- Navicula anglica* Ralfs. R.
— *bacillum* Ehr. A. C.
— *cryptocephala* Kütz. Abd., G., Fl., 9/43.
— — — var. *intermedia* Grun. C.
— — — var. *lanceolata* (Schm.) Grun. T. R.
— — — var. *veneta* (Kütz.) Grun. Abd.
— *cuspidata* Kütz. C.
— — — var. *ambigua* (Ehr.) Cl. A. C.
— *dicephala* (Ehr.) W. Sm. T. R.
— *gastrum* Ehr. R.
— *gothlandica* Grun. T. R.
— *gracilis* Ehr. Abd.
— *hungarica* Grun. var. *capitata* (Ehr.) Cl. C.
— *lanceolata* (A. G.) Kütz. T. R.
— *menisculus* Schum. C.
— *mutica* Kütz. T. R.
— *oblonga* Kütz. Abd. Ta, Fl., 4/43.
— *placentula* (Ehr.) Grun. T. R., G., Fl., 4/43.
— — fo. *lanceolata* Grun. T. R.
— — fo. *rostrata* Mayer. T. R.
— *protracta* Grun. T. R.
— *pupula* Kütz. C., G., Fl., 9/43.
— *radiosa* Kütz. A. C., A., Fe., 4/43.
— — — var. *tenella* (Bréb.) Grun. T. R.
— *rhynchocephala* Kütz. T. R.
— *viridula* Kütz. Abd., Ta., Fl., 4/43 ; G., Fl., 9/43.
— — — var. *capitata* Mayer. R.
— — — var. *slesvicensis* (Grun.) Cl. T. R.
— *vulpina* Kütz. T. R.
- Neidium affine* (Ehr.) Cl. T. R., G., S. C., 4/43.
— *dubium* (Ehr.) Cl. R.
— *iridis* (Ehr.) Cl. T. R.
— — var. *amphigomphus* (Ehr.) V. Heurk. T. R.
— *productum* (W. Sm.) Cl. T. R.
- Nitzschia acicularis* W. Sm. Abd.
— *actinastroïdes* (Lemm.) von Goor. R.
— *acuta* Hantz. T. R.
— *amphibia* Grun. Abd.
— *angustata* (W. Sm.) Grun. A. C.
— — — — var. *acuta* Grun. T. R.

- Nitzschia dissipata* (Kütz.) Grun. A. C., Ta, Fl., 4/43.
— *dubia* W. Sm. R.
— *fonticola* Grun. T. R.
— *frustulum* Kütz. R., G., Fl., 9/43.
— *gracilis* Hantz. T. R.
— *hungarica* Grun. A. C., G., Fl., 9/43.
— *linearis* (W. Sm.) T. Abd., G., Fl., 9/43 ; G., S. C. et Ta., Fl.,
4/43.
— — — var. *tenuis* (W. Sm.) Grun. T. R.
— *palea* (Kütz.) W. Sm. C.
— *recta* Hantz. T. R.
— *romana* Grun. T. R.
— *sigmoïdea* (Ehr.) W. Sm. T. Abd., G., S. C. et A., Fe., 4/43.
— *sinuata* (W. Sm.) Grun. var. *tabellaria* Grun. T. R.
— *tryblionella* Hantz. T. R.
— — — var. *debilis* (Arnott) A. Mayer. T. R.
— *vermicularis* (Kütz.) Grun. A. C.
- Opephora Martyi* Hérib. T. R.
- Pinnularia appendiculata* (Agardh.) Cl. T. R., Ta., Fl. et A., Fe., 4/43.
— *interrupta* (W. Sm.) T. R.
— *legumen* Ehr. T. R.
— *major* Kütz. R.
— *microstauron* (Ehr.) Cl. T. R.
— *nobilis* Ehr. R.
— *subsolaris* (Grun. Cl. T. R.
— *viridis* (Nitz.) Ehr. A. C.
— — — var. *fallax* Cl. T. R.
- Rhopalodia gibba* (Ehr.) O. Müll. A. C.
— — — — var. *ventricosa* (Ehr.) Grun. T. R.
- Rhoicosphenia curvata* (Kütz.) Grun. R.
- Stauroneis acuta* W. Sm. T. R.
— *anceps* Ehr. R.
— *phoenicenteron* Ehr. C.
— *Smithii* Grun. R.
- Stephanodiscus astraea* (Ehr.) Grun. T. R.
— — — — var. *minutula* (Kütz) Grun. C.
— *dubius* (Fricke). Hust. A. C.
— *Hantzschii* Grun. T. R.
- Surirella angustata* Kütz. A. C.
— *biseriata* Bréb. A. C.
— — — var. *bifrons* (Ehr.) Hust. fo. *punctata* Meister
A. C.
— *Capronii* Bréb. R.
— *elegans* Ehr. R.

- Surirella linearis* W. Sm. var. *helvetica* (Brun.) Meister T. R.
— *ovata* Kütz. A. C.
— — — var. *crumena* (Bréb.) V. Heurck. T. R.
— — — var. *pinnata* (W. Sm.) Hust. A. C.
— *robusta* Ehr. T. R.
— — var. *splendida* (Ehr.) V. Heurck. T. R.
— *tenera* Greg. R.
— — var. *nervosa* Mayer. A. C.
Synedra acus Kütz. R., Br., Fl., 9/43.
— — — var. *angustissima* Grun. R.
— — — var. *radians* (Kütz.) Hust. Abd.
— *affinis* Kütz. R.
— *capitata* Ehr. T. Abd., A., Fe., 4/43.
— *pulchella* Kütz. C.
— *ulna* (Nitz.) Ehr. T. Abd., A., S. C. et Fe., Ta., Fl., 4/43 ; G.,
Fl., 9/43.
— — var. *aequalis* (Kütz.) Hust. R.
— — — *biceps* Kütz. Abd.
— — — *danica* (Kütz.) Grun. A. C.
— — — *impressa* Hust. T. R.
— — — *oxyrhynchus* (Kütz.) V. Heurck. Abd.
Tabellaria flocculosa (Roth.) Kütz. C.

CHRYSOPHYCEÆ.

- Dynobryon cylindricum* Imhof. T. R.
— *divergens* Imhof. C.
— *sertularia* Ehr. C.
— *sociale* Ehr. C.
Synura uvella Ehr. C.

CRYPTOPHYCEÆ.

- Cryptomonas erosa* Ehr. T. R.

DYNOPHYCEÆ (Péridiniées).

- Ceratium cornutum* Clap. et Lachm. T. R.
— *hirundinella* O. F. M., fo. *robusta*. R.
Gymnodinium veris Lindem. T. R.
Peridinium sp. T. R.
— *bipes* Stein. R.
— — — fo. *occultatum* Lef. T. R.
— *cinctum* (Müll.) Ehr. R.
— *inconspicuum* Lemm., fo. *armatum* Lef. R.
— — — tab. *conjunctum* Lef. R.

- Peridinium palatinum* Lauterb. A. C.
— *pusillum* (Penard.) Lemm. R.
— *umbonatum* Stein., *tab. conjunctum* Lef., *fo. papilliferum*
— Lef. T. R.
— *Volzii* Lemm. R.
— — var. *cinctiforme* Lef. T. R.
— *Willei* Huijt-Kaas. T. R.

EUGLENINÆ.

- Euglena acus* Ehr. T. R.
— *Gaumei* Allorge et Lefèvre. T. R.
— *limnophila* Lemm. T. R.
— *oxyuris* Schmarda. T. R.
— *spirogyra* Ehr. var. *abrupte-acuminata* Lemm. T. R.
— sp. *métabolique* R.
Lepocinclis texta (Duj.) Lemm. R.
— sp. R.
Phacus acuminata Stokes. R., G., S. C., 4/43.
— *anomala* Fritsch. T. R.
— *brevicauda* (Klebs.) Lemm. T. R.
— *caudata* Hübner. T. R.
— *curvicauda* Swirenko R.
Phacus longicauda (Ehr.) Duj., var. *torta* Lemm. A. C.
— *orbicularis* Hübner A. C.
— *platalea* Drezepolski. T. R.
— *pyrum* (Ehr.) Stein. C.
— *triqueter* (Ehr.) Duj. A. C.
Trachelomonas intermedia Dang. T. R.
— *volvocina* Ehr. T. R.

CYANOPHYCEÆ.

- Anabaena* sp. ster. T. R.
Aphanocapsa elachista W. et G. S. West. T. R.
— *hyalina* (Lyngb.) Hansg. R.
— *pulchra* (Kütz.) Raben. T. R.
Chroococcus cohaerens (Bréb.) Naeg. T. R.
Dactylococcopsis acicularis Lemm. T. R.
— *rhapsodioides* Hansg. T. R.
Gomphosphaeria aponina Kütz. T. R.
— *lacustris* Chod. T. R.
Lyngbya aerugineo-coerulea (Kütz.) Gom. T. R., G., Fl., 4/43.
— *aestuarii* (Ment.) Liebm. T. R.
— *limnetica* Lemm. C.
— *Martensiana* Menegh. T. R.

Merismopedia tenuissima Lemm. R., G., S. C., 4/43.

Microcystis aeruginosa Kütz. T. R.

— *marginata* Kütz. T. R.

Nostoc paludosum Kütz. T. R.

— sp. ster. T. R.

Oscillatoria Agardhii Gom. T. R.

— *amphibia* C. A. Ag. T. R.

— *chlorina* Kütz. T. R.

— *irrigua* Kütz. T. R.

— *limosa* Kütz. T. R.

— *princeps* Vauch. A. C.

— *putrida* Schmidle. T. R.

— *splendida* Grev. T. R.

— *tenuis* Ag. R.

Phormidium tenue Gom. Abd.

Plectonema nostocorum Bornet. R.

Spirulina sp. T. R.

Synechococcus aeruginosus Naeg. R.

Tolypothrix tenuis Kütz. R.

BACTÉRIACEÆ.

Lampropedia hyalina J. Schraeter. R.

(A suivre.)
